

NICOLAE GOSTAR

(1922—1978)

Ne-a părăsit prematur Nicolae Gostar, conferențiar la Universitatea „Al. I. Cuza“ din Iași, doctor în istorie, arheolog, epigrafist și istoric al antichității.

Moartea lui neașteptată lasă un gol dureros în știința istorică și arheologică românească.

Născut la Deva, dintr-o familie de muncitori, Nicolae Gostar a urmat istoria în anii grei ai sfîșierii Ardealului, cînd Universitatea clujeană era refugiată la Sibiu. Sub îndrumarea unor dascăli de mare și recunoscută valoare — Constantin Daicoviciu, Theodor A. Naum, Ștefan Bezdechi, Mihail Macrea —, el și-a însușit cu pasiune solide cunoștințe de istorie antică, de arheologie și de filologie clasică. Pasiunea și dăruirea pentru știință i-au deschis porțile unei cariere universitare; în anul 1948, tînărul Nicolae Gostar este numit asistent la Universitatea din Cluj. În 1957, el ia calea Iașilor, Universitatea „Al. I. Cuza“ numindu-l conferențiar.

Anii petrecuți la cele două Universități au fost bogați în muncă și în înfăptuiri. Nicolae Gostar a făcut parte din cel dintîi colectiv care a reluat, după război, săpăturile arheologice la cetățile și așezările dacice din Munții Oraștiei, dar și alte șantiere (Hăbășești, Dinogetia) i-au oferit prilejul unor importante descoperiri. După numirea sa la Iași, el a condus săpăturile de la Bitca Doamnei (lîngă Piatra Neamț) și Barboși (lîngă Galați), fiind, în același timp, un membru marcant al șantierului de la Adamclisi.

Activitatea științifică a lui Nicolae Gostar s-a concretizat într-o serie de studii, comunicări la congrese interne și internaționale etc. Lista lor este prea bogată pentru a putea fi reprodusă aici, dar vom aminti participarea la elaborarea monografiei arheologice *Hăbășești* (1954), studiile *Vămile Daciei* (1951), *Inscripțiile de pe lucernele din Dacia romană* (1961), *Cetatea dacică de la Piatra Neamț* (1965), *Unitățile militare din castrul roman de la Tibiscum* (1968), *Numele și originea costobocilor* (1970), *Sur Jupiter Heliopolitanus en Dacie* (1973) și comunicările *Les citadelles daces en Moldavie* (Praga, 1966) și *Hercules*

Ripensis (München, 1972). De mare importanță este teza sa de doctorat (1978), *Marele monument funerar roman de la Adamclisi. Studiu epigrafic*, a cărei publicare este cu nerăbdare așteptată de lumea științifică.

Dar activitatea lui Nicolae Gostar se întrupează și în numeroși colegi mai tineri sau studenți, pe care a știut să-i îndrume cu competență pe drumul spinos, dar atât de plin de satisfacții, al științei istoriei despre antichitate.

Nicolae Gostar și-a făcut pînă în ultima clipă datoria față de știința pe care a îndrăgit-o și a cultivat-o timp de trei decenii. Moartea l-a surprins pe țărmul Pontului Euxin, la Tomis, unde urma să participe la o sesiune științifică.

Trecut pe celălalt țărm, fără întoarcere, Nicolae Gostar rămîne printre noi prin lucrările sale și printr-o amintire luminoasă, de neșters.

ACTA MUSEI NAPOCENSIS